

GŁOS WĄBRZESKI

Przedpłata: w eksped. miesięcznie 1,50 zł z odniesieniem przez pocztę 20 gr więcej. W wypadkach nieprzewidywanych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, złożeniu pracy, przeważnie hołmskich, utrzymujący nie ma prawa żądać postatermi-nowych dostarczeń gazety, lub zwrotu esny abonam-entu. Za dział ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wierzca mm. (7 lam.) 10 gr, za reklamy na str. 3-lam. w wiadomościach potocznych 30 gr na pierw-szej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogła-szaniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodn-i to w poniedziałek, środę i piątek. Skrzynka poczte-wa 23. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 11. Telefon 80. Kapt. c. k. P. K. O. Poznań 204,257.

Piątek Piotra m.
Sobota Katarzyny p.
Niedziela 2, po Wielk.

Dziś wschód słońca o godz. 4,11 zach 18,54
Jutro „ „ 4,9 „ 18,56
Dziś „ księżycy „ 2,54 „ 17,3

Nr. 50

Wąbrzeźno, sobota 30 kwietnia 1927 r.

Rok VII

Na uroczystość Ingresu Jego Eminencji Najprzewielebniejszego Księdza Biskupa Chełmińskiego Dr. Stanisława Wojciecha Okonińskiego

Rok minął od onego uroczystego dnia, gdy z rozkazu Ojca św. odbyła się w katedrze pelplińskiej konsekracja Najprzewielebniejszego Ks. Biskupa Dr. Stanisława Wojciecha Okonińskiego na Biskupa Koadjutora Chełmińskiego.

JE. Biskup Koadjutor z wielkim zapałem i niestrudzoną gorliwością podjął pracę apostołską.

W krótkim czasie zwiedził liczne parafje, owacyjnie witany i z żalem żegnany. Swoją dobrocią i szczerą życzliwością podbił sobie dusze i zjednywał serca kleru i ludu.

Niedługo był Koadjutorem, bo Bóg niespodzianie odwołał śp. Najprzew. K. Biskupa Augustyna do siebie 4 października 1926. Z tą chwilą przejął J. E. Najprz. Ks. Biskup Stanisław Wojciech całe rządy diecezji, wziął na siebie całą ciężar ogromnej odpowiedzialności.

Pomnożyły się z tą chwilą Jego kłopoty i troski, wzrosły potężnie Jego zadania i prace, które Go nie przerażają, lecz bodźcem są do tem większego napięcia wszystkich sił. Radośnie i wesoło olbrzymie podejmuje prace — i z olbrzymim nakładem sił je niestrudzenie wykonuje.

Dobitnie zaznacza się działalność Jego Eks. N. K. Biskupa w dziedzinie kościelnej i społecznej.

Kler otrzymuje zachętę i podjęte do podejmowania nowych wysiłków i starań na terenie kościelnym i pozakościelnym, aby ducha katolickiego w naszym społeczeństwie rozwijać i pogłębiać. Lud nasz podczas wizytacji otrzymuje serdeczne, ojcowskie słowa pociechy i zachęty. Młodzież doznaje czulej, troskliwej opieki. Hojną, otwartą ręką rzuca Najprzewielebniejszy Ks. Biskup dobre, zdrowe ziarno. Czy padnie podle drogi, czy na skalistą padnie glebę, czy między ciernie? — Niestety powojenne stosunki u wielu wytworzyły skamieniałość gleby duchowej, niestety namnożyło się chwastów i cierni.

Uciążliwsza dziś praca, — lecz kler diecezjalny gorliwie pracuje nad spulchnieniem i oczysz-

czaniem gleby. Toteż obszary ziemi urodzajne, ztęle się zwiększają, i zarysowują się widoki pięknego zniwa. Charakter ludności pomorskiej jest małożapalny, mocno konserwatywny nie zapala się łatwo, postępuje powoli lecz twardy jest i nieustępliwy, gdy nabierze przekonania i zafania, gdy wejdzie na drogę którą jako dobrą uznaje, niełatwo zbacza. Najprzewielebniejszy nasz Arcypasterz umiał zdobyć zaufanie i miłość dlatego też liczyć może na to, że posłuch znajdzie chętny, że kler i lud pójdzie za Nim i przy Nim stać będzie niezłomny i nieustraszony.

Wprawdzie dziś na Pomorzu znaczny jest procent katolików przychodnich, których charakter jest odmienny od Pomorskiego, lecz także u przeważnej liczby tychże Najprz. Ks. Biskup znajduje dobrą wolę, szczerą chęć i szczerą zapał dla sprawy Bożej.

Wprawdzie nasiał nieprzyjaciel kłokół między pszenicę, lecz niezdola kłokół przytłumić pszenicy a przydusza słabe tylko i schorowane roślinki. Żywimy nadzieję, że pozostałe zdrowe rośliny tem bujniejszy wydadzą plon. Mamy to przekonanie, że nasz Najprzew. Arcypasterz łatwo żyje się z diecezją, że uwzględniając charakter ludności zdobędzie pełne zaufanie i serdeczne przywiązanie, że wywrze potężny wpływ na lud Wielką w pracy duszpasterskiej są przeszkodą nieszczęsne walki partyjne, które dewastują glebę dusz i wyjałowiają serca. Najprzewielebniejszy Arcypasterz ojcowskiemu swym wpływem koić będzie zagnione, rany usmierzać burze uspakając wzburzone fale, aby nastał „pokój Chrystusowy w królestwie Chrystusowym“ abyśmy odrodzili się w Chrystusie i odnowili, by zgoda i miłość zapanowały i nieustannie wzrastały.

Uroczysty ingres do katedry ma symboliczne znaczenie objęcia w posiadanie katedry i diecezji; u nas będzie oznaczał potwierdzenie faktycznego posiadania. Tam w katedrze odbierać będzie

Najprzewielebniejszy Ks. Biskup homagium, czy li ślubowanie wierności i posłuszeństwa, które w imieniu swoim, kleru i ludu składać będzie. Przeświecona Kapituła i księża, którzy będą mogli brać udział w uroczystości.

Księża zaś, którzy ze względu na obowiązki duszpasterskie w parafjach pozostać muszą, razem z wiernym ludem duchowy brać udział będą w uroczystości i wznosić do Tronu Bóże pokorne błagania, aby obfитоść łask zlewać raczył na naszego Arcypasterza, aby wspomagał Go w pracy, pomagał nieść krzyż trosk i obowiązków, o śladzał Mu trudy i przykrości. Duchowo złączeni z przedstawicielami kleru i ludu ślubujemy Tobie wierność i posłuszeństwo, miłość i cześć najgłębszą.

My jako owieczki Bożego pastwiska służyć będziemy głosu Twego, pójdziemy za Tobą jako za swym od Boga postanowionym Pasterzem-Przewodnikiem z pełnym zaufaniem, że nas ostrzeżesz wczas przed groźącymi nam od wilków drapieżnych niebezpieczeństwami, pewni też, że nas bronisz będziesz nawet z narażeniem życia Swego. W jedności Chrystusowej i miłości z Tobą złączeni pójdziemy walczyć o królestwo Chrystusowe w nas samych, w rodzinach i społeczeństwie, w życiu jednostek i rodzin, w życiu społecznym i politycznym, aby wszędzie był wielbiony Ojciec Przedwieczny i Syn, którego On nam posłał, w miłości Ducha św., który nas ożywia i uświęca.

Obyś Najdostojniejszy Panie i drogi nam Arcypasterzu długo nam przewodził, długo nas prowadził świetlanym szlakiem ku lepszej przyszłości w czasie i wieczności!

X.

Hołdy najgłębszej czci i życzenia „od multos annos“ składa Głos Wąbrzeski ze swymi Czytelnikami i współpracownikami.

Krótkie wiadomości telegraficzne

Gubernator Luizjany ogłosił dekret o wprowadzeniu stanu wyjątkowego oraz polecił zniszczyć znaczną część tamy, znajdującej się w pobliżu Peydras (?), celem spowodowania ujścia wód i obniżenia o 3 stopy poziomu wód na Mississipi.

Wylew wiosenny Wołgi przybiera coraz potężniejsze rozmiary. Woda przybiera jak dotychczas w górnym i częściowo, środkowym biegu rzeki, przyczem poziom wód podniósł się już do 7 m. ponad stan zwykły. Zalane są całe wsie i miasteczka, m. in. Bijsk.

Wysoki od tygodnia stan wody w ujściu Wisły staje się znów groźny z powodu napływunowej fali. Zarządzono przerwanie ruchu na Wiśle. Nie wykluczony jest wylew wezbranych wód.

Położenie finansowe Meksyku jest tak poważne że polecono zmniejszyć dotychczasowy budżet najmniej o 50 milionów pesetów i przeprowadzić surową politykę oszczędnościową. Aby podnieść dochody, ma być rządowa własność rolna hipotecznie obciążona lub sprzedana. T. zn. że możliwą jest rzeczą że i własność kościoła katolickiego którą Rząd uważa za znacjonalizowaną będzie sprzedana.

Niezwykle gwałtowna burza, która szalała wczoraj na wybrzeżu Gdańska, zatopiła w różnych miejscach kilka mniejszych statków. W samym Gdańsku wicher mimo wielkiego natężenia 9 do 10 m. na sekundę nie wyrządził poważniejszych szkód poza zerwaniem dachów z kilku budynków.

W związku z wykrytymi przez Rząd Ateński przygotowaniami do zamachu zwolenników bi dyktatora Pangalosa aresztowano, jen. Papaioanu i pułk. Belzamakisa. Aresztowanych odstawiono do więzienia wojskowego, izolując ich zupełnie. Spodziewają się dokonania jeszcze dalszych aresztowań.

Prowadzone od dłuższego czasu w Oslo doświadczenia w sprawie wydobywania ropy naftowej bezpośrednio z węgla, doprowadziły do poważnych rezultatów. W związku z tem zamierzone jest uruchomienie wielkich zakładów wydobywania syneptycznej nafty na wybrzeżu norweskim.

Rosyjska flota bałtycka rozpoczyna 1 maja, pod komendą Wiktorowa, dłuższą podróż. Ma ona odwiedzić Tallin, Rygę, Kilonję, a także i kilka portów francuskich.

W związku z przejściem przez rząd Włoski służby lotniczej w Albanji uruchomiona zostanie w najbliższych tygodniach stała linja lotnicza Durazze-Brindisi mająca połączyć wybrzeże włoskie z wybrzeżem albańskim.

Policja śledcza wpadła na trop szeroko rozgałęzionej bandy fałszerzy 5-cio złotych która grasowała na terenie Wilna, Krakowa i Lwowa. Aresztowano głównego prowodyrę fałszerzy Juliana Galfera.

W Kownie prawica wywiera nacisk na premiera, aby ogłosił dyktaturę wojskową. W całej Litwie ogłoszono ostry stan oblężenia i zaprowadzono cenzurę pism.

Wojna konkurencyjna dwóch „magów“ warszawskich.

Z Warszawy donoszą: Na terenie teatryku „Mignon“ w W. miały miejsce skandaliczne zajścia.

W plakatach, rozlepionych na mieście, oraz zamieszczonych w dziennikach, ogłoszono, że znany Szyller-Szkolnik będzie demonstrował szereg doświadczeń z dziedziny telepatji i odgadywania myśli. Wobec tych zapowiedzi, sala zapełniła się publicznością, która wogóle lubi wszelkiego rodzaju „tajemnicze“ widowiska.

Przed rozpoczęciem seansu zaprosił Szyller-Szkolnik na estradę 8 osób z publiczności. Po kilku udanych doświadczeniach, wystąpił z pośród publiczności inż. Kittay, który zaczął objaśniać publiczność, że Szyller-Szkolnik popełniał oszustwa, że jego produkcje polegały wyłącznie na zręczności.

Następnie napisał inż. Kittay na tablicy po grecku słowo „oszustwo“, prosząc, ażeby medjum je odczytało. Na propozycję Szyller-Szkolnik nie zgodził się, jak również nie pozwolił lekarzom, aby zbadano jego medjum czy śpi, czy też ma tylko zamknięte oczy.

Na sali powstało zamieszanie i publiczność zaczęła protestować. Seanse przerwano.

Sprawca zdemaskowania Szyllera-Szkolnika wyszedł demonstracyjnie z kilkoma osobami z teatryku, a p. Szyller-Szkolnik ukrył się za kulisami teatru.

Po pewnym czasie, gdy nastąpiła względna cisza, wrócił i przystąpił do dalszych doświadczeń. W tym momencie malarz-dekurator, niejaki Piechnicki, specjalizujący się również w takich tajemniczych sprawach, zażądał specjalnych doświadczeń. Kiedy Szyller-Szkolnik odmówił żądaniu widza, na sali powstał wielki rumor, tak, że musiała interwenjować policja. Szyller-Szkolnik skrył się ponownie za kulisami i wyczekał, aż wszyscy opuszczą salę.

Inż. Kittay, który zdemaskował Szyllera-Szkolnika, jest jego konkurentem i w swoim czasie urządzał podobne występy w Toruniu i Grudziądzu. Tam został zdemaskowany i omal nie pobity. Widocznie postanowił zemścić się na swoim konkurencie na terenie Warszawy.

Zbrodnicza matka.

Tragiczna śmierć w beczce z ropą solną

Ze Stanisławowa donoszą: Okropny wypadek zdarzył się onegdaj we wsi Wiktorów, koło Stanisławowa. Tło jego przedstawia się następująco:

W gminie tej mieszkała wieśniaczka, Anna Sawczuk, której mąż umarł niedawno, pozostawiając synka liczącego obecnie lat 9. Był ubogi, posiadał zaledwie chatę i 3 morgi pola, które umierając zapisał swemu potomkowi.

Zona zgodziła się na dożywotnie utrzymanie, rychło jednak potem znużyło jej się samotne życie. To też postanowiła wyjść z mężem.

Ponieważ jednak wiedziała, że trudno znaleźć męża, gdy się żadnego wiana nie przynosi

w głowie jej powstał plan usunięcia ze świata własnego syna, ażeby tą drogą dojść do owych trzech morgów pola.

To też w odpowiednim momencie, gdy dziecko nie spodziewało się niczego, zadała mu z całej siły cios tępym narzędziem w prawy policzek, który pozbawił go przytomności, następnie syna wrzuciła głową nadół do beczki pełnej ropy solnej, powodując jego uduszenie.

Policja, wpadłszy na trop ohydnej zbrodni rozpoczęła dochodzenia, rezultatem czego było ujęcie wyrodnej morderczyni i odstawienie jej do aresztu sądowego w Stanisławowie.

Gruźlica dziesiątkuje mieszkańców Polski.

Co dziesięć minut jeden człowiek umiera na suchoty.

Jak Polska długa i szeroka rozbrzmiewa dziś po niej hasło walki z gruźlicą.

Całe społeczeństwo musi zdać sobie sprawę z tej groźnej klęski, której rozmiary jaskrawo oświetla fakt ustalony przez statystykę, iż w Polsce co dziesięć minut umiera jeden człowiek na gruźlicę.

Walka z gruźlicą w Polsce prowadzona jest dotychczas tylko w miastach podczas gdy wśród ludności rolniczej która stanowi 65 proc. ludności Polski gruźlica szerzy się najwięcej.

Świadczą o tem badania lekarskie, wykonywane przy poborach rekruta. Na Podlasiu są całe wioski nawiedzone przez gruźlicę.

Pierwsze hasło do walki z gruźlicą rzuciło w r. 1902 Tow. Higieniczne w Warszawie. W cztery lata potem powstaje warszawskie Tow. Przeciwgruźliczne z inicjatywy dr. Sokołowskiego

Obecnie w Polsce prowadzi energicznie walkę z gruźlicą przeszło 108 towarzystw 75 przychodni przeciwgruźliczych a liczba łóżek sanatoryjnych wzrosła do 3.000

Wszyscy powinni wiedzieć że na gruźlicę zachorować tylko można przez stały kontakt z chorym.

W ogromnej większości rodzin istnieje to niebezpieczeństwo. Chorych należy izolować w najprostszy choćby sposób t. j. aby sypiali w oddzielnych łóżkach i jedli w naczyniach tylko przez nich używanych.

Do walki z gruźlicą stanąć powinny solidarnie: rząd władze samorządowe, Kasy Chorych wszelkie organizacje humanitarne, i całe społeczeństwo.

Wszak niebezpieczeństwo jest groźne.

Krawawa bitwa na pruskim Pomorzu.

Berlin. 26. 4. W miejscowości Pasewalk na Pomorzu pruskim doszło pomiędzy komunistami a stalhelmowcami do starć ulicznych, które miały krwawy przebieg. Narodowi socjaliści strzelali do policji. Komuniści bili się z narutowo-socjalnymi gumowymi laskami, nożami i strzelali z rewolwerów. Policja musiała przejść do ataku na białą broń aby rozpedzić bijących się. Ponieważ siły policji okazały się za słabe musiano zaalarmować kompanję Reichs wehry i wezwać ją do pomocy

W końcu jednak przybyła kompanja policji ze Szczecina tak że wojsko nie potrzebowało mieszać się do walk ulicznych.

Liczni hitlerowcy oraz komuniści zostali ciężko ranni. Cały oddział hitlerowców który brał udział w walkach ulicznych w Pasewalk przybył do Berlina i został na dworcu berlińskim przez oczekującą policję aresztowany, ponieważ policja z Pasewalk doniosła że hitlerowcy strzelali do policji.

Jeszcze jeden przykład ohydy powojennej.

W „Głosie Pomorskim“ wychodzącym w Grudziądzu czytamy.

Czyn godny napiętnowania.

W Drukarni Pomorskiej zaszedł wypadek który wstrętem i oburzeniem przejmuje do głębi każdego uczciwego obywatela. Oto dziś został oddany w ręce prokuratora jeden z kilkuletnich pracowników Drukarni za fałszowanie i oszustwo dokonywane z górą przez 2 i pół lat przy zestawianiu list płacy, a to przez świadome wykorzystywanie dwóch t. zw. „martwych dusz.“

Straty na rzecz drukarni wynoszą przeszło 20.000 złotych.

Naturalnie tego rodzaju „manipulacja“ mogła się udać tak długo wskutek braku odpowiedniego kierownictwa i niewłaściwego doboru ludzi stojących na czele instytucji.

Stojąc na stanowisku konieczności zerwania z dotychczasowym systemem tak bardzo zakorzenionym w naszym społeczeństwie ukrywania przykrych prawdy pod korcem, piętnujemy ten czyn godny najwyższego potępienia, tembardziej że popełnił go człowiek obdarzony dużym zaufaniem ze strony wielu czynników społecznych.

Koniec bajeczek o „polnische Wirtschaft“?

Berlin. Socjalistyczny „Vorwaerts“ w obszernym i popartym danymi statystycznymi artykule, poświęconym opisowi obecnej emancypacji gospodarczej Polski, stwierdza, że Polska w szeregu państw nowo powstałych zasługuje na szczególną uwagę, już choćby z tego względu, że posiada w stopniu wyższym niż inne państwa warunki przyrodzone do osiągnięcia samowystarczalności gospodarczej.

Wspominając o obecnym etapie rozwoju gospodarczego, który nazywa okresem uzdrowienia stosunków przez uporządkowanie finansów państwowych, dziennik pisze: Stabilizacja finansów państwowych Polski jest tem bardziej charakterystyczna, że trwa ona dalej mimo wojny celnej z Niemcami i mimo zakończenia strajku angielskiego. W Niemczech z wielu stron oczekiwano, że wojna celna wpłynie ujemnie na stan finansów polskich. Następnie zaś w czarniejszych jeszcze barwach przedstawiano skutki, jakie na stan finansów polskich wyrzuciło zakończenie strajku angielskiego. Obie przepowiednie — kończy dziennik — zawiodły.

Program obchodu uroczystości 3 Maja w Wąbrzeźnie.

W dzień Trzeciego Maja Święta Narodowe-go polskiego oraz Święta ku czci Królowej Korony Polskiej odbędzie się tradycyjny obchód z następującym programem postanowionym i uchwalonym przez niżej podpisany Komitet:

1. O godz. 10-tej przed południem na placu przeznaczonym dawniej na targi koni luksusowych przy ul. Matejki, zbiórka wszystkich towarzystw ze sztandarami oraz przedstawicieli władz i korporacji miejskich, tak świeckich jak i kościelnych.
2. Towarzystwa ustawiają się według starszeństwa z tem, że ze względów praktycznych ustawiona będzie straż pożarna na pierwszym miejscu. Na czele pochodu kroczy orkiestra, a za orkiestrą przedstawiciele władz, t. j. pomiędzy orkiestrą a Strażą Ogniwą.
3. Jako porządkowych wybrano pp. Prezesa Towarzystwa Gimn. „Sokół“ Czerwińskiego i Naczelnika Straży Ogniowej Pokorowskiego. Rozkazom porządkowych w czasie pochodu należy ściśle zadość uczynić.
4. O godzinie 10,15 wymarsz z wyżej wzmiankowanego placu ul. Jadwigi, ulicą Hallera, przez Rynek do kościoła.
5. O godzinie 10,30 uroczyste nabożeństwo. Sztandary towarzystw zbierają się przed ołtarzem głównym.
6. Po nabożeństwie formowanie się dalszego pochodu zaraz przy kościele w porządku ustanowionym przed wymarszem do kościoła. Potem pochód od kościoła ulicą Przemysławą, ulicą Rynekową przez Rynek, ulicą Wolności do Starostwa, przyjęcie Pana Starosty do pochodu od gmachu Starostwa, potem z powrotem ul. Wolności, ul. Hallera, ul. Kolejową aż do przystanku kolejki podmiejskiej i znów z powrotem ulicą Kolejową na Rynek.
7. Na rynku uroczysta przemowa Pana Starosty Dr. Prądyńskiego.
8. Przed przemową występ „Lutni“.
9. Po przemowie okrzyk na cześć Rzeczypospolitej Polskiej i ogólna pieśń narodowa „Nie rzucim ziemi skąd nasz ród“ (Rota Konopnickiej).

Po południu.

Ponieważ w dzień „Trzeciego Maja“ urządza się obchód ku uczczeniu Św. Teresy od Dzieciątka Jezus prosi niżej podpisany Komitet o branie udziału w tej uroczystości.

Program następujący:

1. Po południu jak zwykle nieszpory.
 2. Po nieszporych poświęcenie figury Św. Teresy tuż przed kościołem parafialnym.
 3. Wieczorem o godz. 7,30 wieczornica.
- Komitet prosi Szanowne Obywatelstwo, ażeby brało udział ogólny i całkowity tak w obchodzie przed południem jak i po południu, a poza tem, ażeby wspierało zabieg ten. Towarzystwa Czytelni Ludowej w składaniu ofiar na rzecz zakupu dobra ksiązki dla ludności niezamożnej. Od rana już odbędzie się kwesta publiczna, po zatam urządziło Tow. Czytelni Ludowej u niektórych obywateli miasta osobne placówki zbierania ofiar.

Wszelkich informacji co do nabywania nalepek, chorągiewek i broszurek udziela bibliotekarz T. C. L. p. em. inspektor szkolny Tadeuszewski w Wąbrzeźnie przy ulicy Wolności.

K O M I T E T :

1. (—) Dr. Hieronim Markowski za państwowe gimnazjum.
2. (—) Ks. Jan Brejski katecheta.
3. (—) Ks. Gdaniec Stowarzyszenie Młodzieży Żeńskiej.
4. (—) Kazimierz Głowacki Bractwo Strzeleckie Tow. Kupieckie.
5. (—) J. Baranowski Tow. Powstańców i Wojaków.
6. (—) B. Grajewski.
7. A. Fiutowski Kierownik T. U. B. Nadziem w Wąbrzeźnie.
8. (—) Reiske insp. szkolny.
9. (—) Tarnowicz kierownik szkoły wydziałowej
10. (—) Jan Nałęcz kierownik szkoły męskiej
11. (—) Ks. Mówiński Patron St. Kat. Mł. Męsz.
12. (—) Ks. J. Zakrys Proboszcz
13. (—) Alfons Szczuka, Prezes Stow. Katol. Mł. Męskiej.
14. (—) Bolesław Szczuka wydawca i redaktor.
15. (—) Fr. Pokorowski naczelnik Ochotn. Straży Pożarnej.
16. (—) J. Kubicki redaktor Gł. Wąbrzeskiego.
17. (—) W. Guzowski sekr. Tow. Gimn. „Sokół“
18. (—) Walerjan Milanowski członek Magistratu
19. (—) H. Gwizdalski prezes Polskiego Związku Kolejowców.
20. (—) Fr. Piotrowski, rolnik i prezes Koła Rolniczego.
21. (—) Dr. Piotrowski.
22. (—) Dr. Podlaszewski.
23. (—) St. Tadeuszewski.
24. (—) J. Bieniasz, Komend. Pow. Policji Państw.
25. (—) Wrzesiński zast. starosty.
26. (—) Schwarz burmistrz.

Bacność Organizacji Przystosowalności Wojskowej.

Z okazji uroczystości 3-go maja — wzywam wszystkie organizacje Przystosowania Wojskowego, aby podczas pochodu w d. 3 maja zespoliły się razem, tworząc niejako jedną ogólną grupę — a to ze względu zarówno wojskowo-organizacyjnych jako też i politycznych, dla zadokumentowania swej jedności wrogów mających apetyt na naszą ziemię Pomorską. Niechaj urządzią nieprzyjaciela Rzeczypospolitej, że Organizacje Przystosowania Wojskowego stanowią siłę niezłomną, która w razie niebezpieczeństwa zdoła się ze spoliczyć i stworzyć jedną ogólną karną i wyćwiczoną armię gotową zawsze do czynu — i zdolną do samozaparcia się w imię Wolności i Ojczyzny.

(—) Por. Zaleski
Oficer Instr. Przysp. Wojsk.

Wiadomości potoczne

Wąbrzeźno, dnia 29 kwietnia 1927 r.

Ostatni numer w tym miesiącu oddajemy naszym Czytelnikom! Przekonali się wszyscy zapewne, że to co obiecywaliśmy kiedyś — spełnił się obecnie w najdrobniejszych szczegółach — i możemy śmiało powiedzieć, że zrobiliśmy z Głosu Wąbrzeskiego — pismo jedno z najlepszych na Pomorzu.

Nosimy się jeszcze z zamiarem powiększenia naszej gazety — ale to zależy tylko od naszych Czytelników — i od tego, ilu nowych abonentów przysporzyć nam zdołają w ciągu tego miesiąca.

My ze swej strony — zrobiliśmy wszystko, aby zachęcić Społeczeństwo do prenumeraty! Dałszy więcej, niż może dać za tak szczupłą sumę — jakiegokolwiek inne wydawnictwo! To też i Przyjaciele nasi mają dziś ułatwione zadanie — i mogą bez trudu zdecydować nam cały szereg nowych abonentów — o ile tylko będą ochcieli zająć się tą sprawą!

Trzeba tylko zrozumieć, że prenumerata Głosu Wąbrzeskiego — jest obowiązkiem każdego uczciwego obywatela pow. Wąbrzeskiego.

Niech każdy z naszych Czytelników zjedna nam tylko jednego abonenta — a już gazeta nasza zostanie powiększona — a i premje kwartalne będą znacznie więcej wartościowe.

Czy wobec tego nie warto zająć się tą sprawą? Prosimy przejrzeć nasze poprzednie odezwy — i zbadać, czy które inne wydawnictwo daje za 1 zł. 70 groszy.

aż cztery pisma?

Czy które inne wydawca daje Wam gazetę polityczną, rozrywkową, fachową i dziecięcą — a prócz tego — jeszcze i książkę?

Prawda — że nie daje???

A więc dlaczego nie chcesz, otrzymywać jeszcze więcej i lepszych pism? Przecież to tak łatwo uzyskać.

Zjedną nam tylko jednego abonenta!...

Niech każdy nasz Czytelnik to sam uczyni — a „Głos Wąbrzeski“ Wam to wynagrodzi stokrotnie.

A więc nie zwlekać, nie oglądać się na innych lecz prosto i śmiało podążmy do wspólnego celu — który nam w dali świeci — a którym jest rozkwit i potęga naszej gazety rodzinnej!

— **W dzień 3-go maja Święto Narodnego Polskiego, zbieramy ofiary na cele oświatowe a mianowicie na rzecz Towarzystwa Czytelni Ludowych. Nie ma miasta, nie ma większej wsi gdzie nie byłoby biblioteki polskiej.**

I w Wąbrzeźnie istnieje biblioteka T.C.L. Jeśli te placówki spełnić mają swoje zadanie trzeba je otoczyć troskliwą opieką a przede wszystkim trzeba umożliwić im dalsze istnienie.

Towarzystwo T.C.L. w Wąbrzeźnie należy do placówek dobrze zorganizowanych. Nie brak też ludzi dobrej woli, którzy chętnie poświęcają swój czas na krzewienie oświaty.

W imieniu zarządu tutejszego T. C. L. wnoszę uprzejmie do Szan. Obywatelstwa miasta Wąbrzeźna i okolicy gorącą prośbę o składanie obfitych ofiar na cel tak zubożony jaki leży w zakresie działania T. C. L.

Ofiary można składać podczas kwesty w dzień 3-go maja u p. Tadeuszewskiego em. insp. szkolnego, u p. sekr. Wydz. Pow. Pokorowskiemu jako i też u tych obywateli miasta, u których uruchomiono placówki osobne dla zbierania ofiar.

W dniu 3-maja niech w każdym oknie widnieją nalepki Towarzystwa Czytelni Ludowych.

(1 Sztuka TYLKO 10 GROSZY)

SCHWARZ prezes

— Na rzecz Kuchni Ludowej w dalszym ciągu złożyli ofiary, p. Nadolny w miejscu 12 funtów wyrobów mięsnych i Młyn Parowy 2 ctr maki pszennej.

Ofiarodawcom składam jaknajserdeczniejsze podziękowanie.

Komitet Przewodniczący
Schwarz burmistrz.

— P. P. ROLNICY Ubezpieczają e swe ziemiołoty od gradu. „VESTA“ Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń od Ognia i Gradobicia w Poznaniu.

Największe polskie Towarzystwo w Dziale gradowym ubezpiecza P. P. Rolników od gradobicia według taryf najtańszych. Największa ilość ubezpieczonych, dlatego najlepsze wyrównanie ryzyka. W roku 1926 liczba członków wynosiła około 26,000 suma ubezpieczeń 196,000,000 — złotych, a zebrana premja 2,500,000 — złotych. Fundusz rezerwowy wynosi w dziale gradowym około 800,000 — zł.

„VESTA“ posiada trzy systemy 1) System o stałej premji 2) ze zwrotem połowy premji 3) „VESTA“ jako jedyne Towarzystwo w Polsce ma system repartycyjny (z dopłatą.) System ten jest najsprawiedliwym i najdogodniejszym dla P. P. Rolników, gdyż uwzględnia finansowe położenie rolnictwa na przednoku. Konkurencyjne Towarzystwa tego systemu nie posiadają, zatem go zwalczają. Większość Rady Nadzorczej „VESTY“ to Rolnicy, którzy dbają o interesy rolnictwa. Z „VESTA“ zawarły specjalne kontrakty Pomorskie Towarzystwo Rolnicze, Wielkopolskie Towarzystwo Rolnicze, Zachodniopolskie Towarzystwo Rolnicze oraz Weich elbund, na podstawie których Członkowie otrzymują specjalne rabaty.

Ubezpieczenia przyjmuje Oddział Pomorski w Grudziądzu, Pl. 23. Stycznia nr. 10:

Ruch Towarzystw.

— Wąbrzeźno Bacność członkowie Stow. Katolickiej Młodzieży Męskiej. Dziś w piątek o godz. 8 wiecz. w starej salce odbędą się ćwiczenia wojskowe. Uprasza się wszystkich członków o licznę i punktualną przybycie.

Zarząd

— Związek Restauratorów na miasto i powiat Wąbrzeźno. Zebranie Związku odbędzie się w środę dnia 4 maja b. r. o godz. 2-jej po południu. Do omówienia są sprawy koncesyjne podatkowe wybor delegacji na zjazd, i inne.

O licznym udziale uprasza.

ZARZĄD

— Wąbrzeźno. Kółko Rolnicze Wąbrzeźno. Zebranie odbędzie się w niedzielę dn. 1 maja br. w lokaju pana Klimka o godz. 4 po poł. O licznym udziale członków inie członków prosy Zarząd; podczas zebrania odbędzie się loteria i losowanie, przyczem wygrać można rasowego koguta duńskiego.

— Wąbrzeźno Tow. Ludowe urzęda w niedzielę dn. 1 maja gremjalne zebranie z okazji zbliżającej się uroczystości 3 Maja Obecność członków konieczna. W czasie zebrania odbędzie się wykład na temat „Konstytucja 3-go Maja“ — który wypowie p. Kubicki, redaktor Gł. Wąbrzeskiego.

ZARZĄD.

Drukami i nakładem „Głosu Wąbrzeskiego“ Wąbrzeźno Redaktor odpowiedzialny Józef Kubicki Wąbrzeźno

Ford

Generalne zastępowo „Forda“ na Grudziądzu i prowincję

Wszelkie

samochody i traktory

Warunki i ceny te same jak w Gdsńsku loco Grudziądzu

Wozy okazowe stale na składzie Olbrzymi wybór części zapas.

Specjalne warsztaty reperacyjne

Wielki wybór opon samochodowych pierwszorzędnych marek jak „MICHELIN“, „FIRESTONE“, „DUNLOP“ angielski „GOODYEAR“

Wulkanizacja gum zapomocą najn. maszyn

Stacja benzynowa przed składem czynna we dnie i w nocy

B. Mroczński

Groblowa 3. GRUDZIĄDZ Telefon 609.

Wykonuję wszelkie naprawy w zakresie elektro-techniki wchodzące

Jako to: Uzwojenia motorów dynamo-mazyn, starterów, wentylatorów, wszelkie reperacje akumulatorów stacjonarych i przenośnych, grzejników, żelazek, suszarek do włosów kontrola i zakładanie gromochronów, urządzenie własnych centrali dla młynów, majątków, tartaków, mleczarń i t. d., wyjeżdżam na wszelkie naprawy poza miejscowe za skromnym wynag.

Polecając się łaskawym względem kreślę się z poważaniem

Wł. Kujawa, Pomorska 14.

Kawiarnia

Grand Cafe

W niedzielę, poniedziałek i wtorek koncert artystyczny początek o godz. 4-tej po poł.

Żywy Rdzaniec parafji Wąbrzeźno Oddział Matki

urządza we wtorek, dnia 3-go maja br. w - dzień - Królowej - Korony - Polskiej w sali p. Kaczyńskiego (hotel „Dwór Wąbrzeski“)

WIECZORNICE

ku uczczeniu

Świętej Teresy od Dzieciątka Jezus

W programie:

przedstawienie połączone z śpiewami chórowymi i deklamacjami z życia św. Teresy

Ceny miejsc: rezerwowe 2,50, I miejsce 2 II miejsce 1,50, wstęp na salę 1

Bilety poprzednio nabyć można u p. Fenskowej ul. Wolności i p. Sigurskiego, Rynek. Początek o godz. 7,30 — Otwarcie kasy o godz. 6,30

Generalna próba

w poniedziałek, dn. 2 maja br. o godz. 6 Wstęp dla dzieci 30 gr, dla dorosłych 50 gr.

Czysty zysk przeznaczają się na ozdobę tutejszego kościoła.

O jaknajliczniejszy udział prosi Zarząd.

Bacność!

Stow. Katolickiej Młodzieży z Ludovic urządza dnia 3-go maja KONCERT o g. 4-tej oraz ZABAWĘ TANECZNĄ w Czystochlebiu na sali p. Msrasińskiego, na którą uprzejmie prosy

Zarząd.

Powiatowa Kasa Oszczędności w Wąbrzeźnie odda w najem w własnym gmachu w Wąbrzeźnie, przy Rynku nr. 30 najczęściej dajacemu:

- 1 komplet ubikacyj, składający się z wielkiego sklepu dług. około 24 mtr. oraz z dwóch mniejszych pokoi na parterze, a nadających się na każde przedsiębiorstwo handlowe,
- mieszkanie, składające się z 8 pokoi, nadające się na mieszkanie prywatne lub biura.

Ewentualnie przedziera się ubikacje ad a) i b) razem jednej osobie wzgl. jednemu przedsiębiorstwu.

Oferty zamknięte, adresowane do Powiatowej Kasy Oszczędności w Wąbrzeźnie z napisem „Przedzieraanie ubikacyj — Wąbrzeźno“ wnosić należy najpóźniej do dnia 12 maja 1927 r.

Przewodniczący zarządu Powiatowej Kasy Oszczędności w Wąbrzeźnie
WRZESIŃSKI,
Deputowany Powiatowy

Lekcje tanca

przy dostatecznej ilości zgłoszeń rozpoczyna się w piątek 6 maja o godz. 7 i pół wieczorem w sali hot. pod „Białym Orłem“. Bliższych wiadomości udziela właśc. hotelu Fr. Szymański.

FRIEDA SINELL
Grudziądzu

UCZEŃ

stolarski i GŁOPIEC do posyłek mogą się zgłosić I. Barylski, mistrz stolarski

Umieblowany pokój

zaraz do wynajęcia Grudziądzu 35, II p.

BACNOŚCI

Kupuję znów stale

jaja

po cenach konkurencyjn.

Feliks Wiśniewski ul. Kościuszki obok apteki tel. 138.

Być oszczędnym!

Zamiast kupować nowe kapelusze, możesz mieć zupełnie takie same o ile przyniesiesz je do czyszczenia, farbowania i przefasonowania, wykonanie pierwszorzędne, ceny najprzystępniejsze. Nadeszły najnowsze modele na kapelusze damskie filcowe, słomkowe, oraz męskie szyćwne i filcowe.

Pracownia kapeluszy

M. Rogowski, Wąbrzeźno ul. Pomorska 1.

POKOJU

poszukuje w ul. Wolności w pobliżu parku miejsk.

Wiad. wadm. Gł. Wąbr.

W środę, dnia 27 kwietnia br., o godz. 11 przed poł. zasnęła w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja najdroższa żona, nasza najukochańsza mamusia, córka, szwagierka, siostra i ciocia śp.

z Wejrowskich

Małgorzata Kamińska

w 30 roku życia, o czym donoszą w ciężkim smutku pogrążeni.

mąż, dzieci, rodzina i krewni

Ekspozycja zwłok do miejscowego kościoła parafjalnego odbędzie się w niedzielę, dnia 1 maja po nieszporach. Nazajutrz rano o godz. 8.30 nabożeństwo żałobne i pogrzeb.

Wąbrzeźno, Bydgoszcz, Działdowo, Elgiszewo, Starogard.

W kwietniu 1927

NIE BĄDŹCIE EGOISTAMI!

Spotykamy niekiedy ludzi, którzy mają zachwycająco białą i świeżą skórę i piękne ręce. Kiedy się ich pytamy, czemu to zawdzięczają, z uśmiechem starają się zmienić temat rozmowy. Ci egoiści nie chcą wam się przyznać, że świeżość ich twarzy, rąk i ciała pielęgnuje

COSMOPOLIS

niezawodny środek nadający skórze aksamitną gładkość, elastyczność i wygładzający zmarszczki.

Cosmopolis to nie jest krem. Cosmopolis to nie jest pasta do twarzy. Cosmopolis jest to zupełnie coś nowego i dotychczas niebywałego.

Główny skład na Polskę: Roman Włodarski, Warszawa, Lubeckiego 5. Do nabycia w aptekach, składach aptecznych i perfumerjach. Cena zł. 2,50 za sztukę. W razie nie otrzymania, należy zwrócić się do Głównego Składu na Polskę. Zamiejscowym wysyła się po otrzymaniu z góry zł. 2,75 lub 3,25 za zaliczeniem.

Wystrzeżenie! Wystrzeżenie! Wystrzeżenie!

Przedstawiciele na poszczególne miasta na własny rachunek pożądani.

Drogerja pod Aniołem

dotychczas Wąbrzeźno Kolejowa 70, znajdować się będzie z dniem 1-go maja

przy ul. Hallera 9

w domu p. Białeckiego obok firmy Eisenack

Równocześnie poleca się przy niskich cenach w doskonałej jakości:

FARBY WATE ARTYKUŁY
LAKI GAZĘ perfumeryjne
POKOSTY BANDAŻE i kosmetyczne

TAPETY

Największy wybór i najniższe ceny.

Przetarg przymusowy

W piątek, dnia 6 maja 1927 r. o godzinie 10-tej przed poł. sprzedawany będzie najwięcej dającym za natychmiastową zapłatę gotówką obok kościoła ewangelickiego

Dywan

MIEJSKI URZĄD EGZEKUCYJNY przy Magistracie w Wąbrzeźnie.

Przetarg przymusowy

W piątek, dnia 6 maja 1927 r. o godzinie 10-tej przed poł. sprzedawany będzie najwięcej dającym za natychmiastową zapłatę gotówką obok kościoła ewangelickiego

Piec żelazny

MIEJSKI URZĄD EGZEKUCYJNY przy Magistracie w Wąbrzeźnie.

ROLNICY!

Kto potrzebuje paszę dla koni i bydła (słoma i mieszanek) niech się zgłosi do

K. Malskiego

Wąbrzeźno-Grudziądzka Hotel — Restauracja

Pani musi prac

bieliznę sposobem nowoczesnym! Czy zna Pani nowoczesny środek do prania, który z łatwością, bez silnego tarcia rozpuszcza brudy, jest dla bielizny nieszkodliwy i tani w użyciu? Niech Szan. Pani zapozna się z nim! Jest to preparat mydlany „SAPON“ ze znakiem ochronnym koszulka środek pod gwarancją nieszkodliwy i od 20 lat chlubnie znany, a teraz jeszcze znacznie ulepszone. Kto raz spróbuje już go nie porzuci. Wszędzie do nabycia. Przy zakupie zważać na znak ochronny „koszulka“.

Chemiczna Fabryka „ERGASTA“
C. Nagórski, Starogard Pomorski.

OGŁOSZENIE

dot. wyborów do Rady Powiatowej Kasy Chorych w Wąbrzeźnie.

W myśl art. 62, ust. 1 ustawy z dnia 19. V. — 20 r. (Dz. U. Rz. P. nr. 44, poz. 272) oraz § 86 statutu tut. Kasy Chorych — upływa z dniem 20 lipca 1927 r. kadencja obecnej Rady Kasy Chorych, wobec czego przeprowadzone zostaną nowe wybory do Rady Kasy Chorych

w niedzielę, dnia 17 lipca 1927 r.

na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej z dnia 24 marca 1926 r. w sprawie przepisów wyborczych dla Kas Chorych (Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 273).

Spisy wyborców tak pracodawców jak i pracobiorców sporządzone podług miejscowości będą wyłożone od dnia 8-go maja 1927 r. w godzinach od 10 ej do 13-iej w lokalu Powiatowej Kasy Chorych w Wąbrzeźnie, oraz w oddziałach meldunkowych tut. Kasy Chorych w Kowalewie (u p. Borkowskiego Antoniego) i w Golubiu (Magistrat Golub) —

Terytorjum tut. Kasy Chorych stanowi 8-okręgów wyborczych a mianowicie:

Okręg I. Wąbrzeźno.

Lokal wyborczy dla pracodawców i pracobiorców „Hotel Polonia“.

Okręg II. Kowalewo.

Lokal wyborczy dla pracodawców i pracobiorców „Hotel Poznański“.

Okręg III. Golub.

Lokal wyborczy dla pracodawców i pracobiorców „Dom miejski w Golubiu“.

Okręg IV. Ryńsk

Lokal wyborczy dla pracodawców i pracobiorców „Oberża p. Zadańskiego w Ryńsku“.

Okręg V. Płużnica.

Lokal wyborczy dla pracodawców i pracobiorców „Oberża p. Dąbrowskiego w Płużnicy“.

Okręg VI. Król. Nowawieś.

Lokal wyborczy dla pracodawców i pracobiorców „Oberża p. Grzeszewskiego w Król. Nowejwsi.“

Okręg VII. Książki.

Lokal wyborczy dla pracodawców i pracobiorców „Oberża p. Zadańskiego w Książkach.“

Okręg VIII. Lipnica.

Lokal wyborczy dla pracodawców i pracobiorców „Oberża p. Klimka w Lipnicy.“

Przynależność poszczególnych miejscowości do powyższych okręgów, oznaczono w plakatach.

W ciągu dni 10, licząc od dnia wyłożenia spisów wyborców, przysługuje każdemu ubezpieczonemu odnośnie do ubezpieczonych, każdemu zaś pracodawcy odnośnie do pracodawców, prawo reklamacji co do wpisania lub wykreślenia z spisu czy to reklamującego, czy to innej osoby. Reklamacje należy przesłać do Zarządu tut. Kasy Chorych.

Reklamacje odnosić się mogą wyłącznie do stanu faktycznego ubezpieczonych w dniu ogłoszenia wyborów, tj. do stwierdzenia, czy odnośni ubezpieczeni lub pracodawcy mieli prawo w tym dniu być umieszczeni w spisach wyborców.

Dalsze przepisy zawarte w ogłoszeniach (plakatach), które są rozwieszane w wszystkich miejscowościach. —

Wąbrzeźno, dnia 29 kwietnia 1927 r.
L. dz. 11281. 27.

Zarząd Powiatowej Kasy Chorych w Wąbrzeźnie.

■ Czytajcie „Głos Wąbrzeski“ ■

Przetarg przymusowy

W piątek, dnia 6 maja 1927 r. o godzinie 10-tej przed poł. sprzedawana będzie najwięcej dającym za natychmiastową zapłatę gotówką obok kościoła ewangelickiego

Para wyjazdowych kandarów z okuc. MIEJSKI URZĄD EGZEKUCYJNY przy Magistracie w Wąbrzeźnie.

Przetarg przymusowy

W piątek, dnia 20 maja 1927 r. o godz 10-tej przed poł. sprzedawane będzie najwięcej dającym za natychmiastową zapłatę gotówką obok kościoła ewangelickiego

Kosz z szklankami, 2 walizki, 3 o brazy, 2 lichtarze stołowe i inne drobne rzeczy domowe.

MIEJSKI URZĄD EGZEKUCYJNY przy Magistracie w Wąbrzeźnie.

Ford! Okazja!

Podczas pobytu w Zoppotach odwiedzić przedstawicielstwo „Ford“.

Nowe landaulety 6 osobowe, autobusy, wszelkie karoserje na podwoziach Forda, dostać tam można na 12 i 18 miesięczne raty.

Ktokolwiek pragnie mieć Forda i sprawa ta go interesuje, niech napisze pod adresem: Przedstawicielstwo Forda, Zoppoty.